

LĪDERIS BEZ TITULA

LĪDERIS BEZ TITULA

MŪSDIENĪGS STĀSTS PAR PATIESIEM PANĀKUMIEM
BIZNESĀ UN DZĪVĒ

Robins Šarma

Starptautiskā bestsellera
„Ceļš uz pilnību”
autors

Robin Sharma
THE LEADER WHO HAD NO TITLE
A Modern Fable On Real Success In Business And In Life
Free Press
A Division of Simon & Schuster, Inc.

No angļu valodas tulkojusi *Līga Erkmāne*

Copyright © 2010 by Sharma Leadership International, Inc.
© Jacket Design by Eric Fuentecilla
Jacket Photograph © Getty Images

ISBN 978-9984-859-43-9

© «Izdevniecība Avots», 2011
© L. Erkmāne, tulk. no angļu val., 2011

Šī grāmata ir veltījums tev, dārgo lasītāj. Tava vēlme atmodināt sevī lideri un apņemšanās strādāt ar pilnu atdevi ir mans iedvesmas avots. Un tava gatavība darīt labāku ikvienu, ar kuru sastopies, dod man drosmi ziedot vēl vairāk no savas dzīves, lai palīdzētu cilvēkiem būt *līderiem bez titula*.

Ar maigumu tu vari satricināt pasauli.

MAHATMA GANDIJS

Satura rādītājs

	No Robina Šarmas personīgajām piezīmēm	11
1. NODAĻA.	Tiesības būt līderim un gūt panākumus tev ir dotas no dzimšanas	15
2. NODAĻA.	Mana satikšanās ar līderu padomdevēju	21
3. NODAĻA.	Nožēlojamais viduvējības stāvoklis un iespaidīgais līdera ieguvums	46
4. NODAĻA.	Pirmā līderu filozofijas saruna: Tev nav vajadzīgs tituls, lai būtu līderis	63
5. NODAĻA.	Otrā līderu filozofijas saruna: Grūti laiki veido izcilus līderus	112
6. NODAĻA.	Trešā līderu filozofijas saruna: Jo dziļākas savstarpējās attiecības, jo labāki līdera panākumi	159
7. NODAĻA.	Ceturtā līderu filozofijas saruna: Lai kļūtu par izcilu līderi, vispirms kļūsti par izcilu cilvēku	191
8. NODAĻA.	Nobeigums	229
	Resursi, kas palīdzēs tev kļūt par <i>līderi bez titula</i>	235
	Mums nepieciešama tava palīdzība	236

No Robina Šarmas personīgajām piezīmēm

Grāmata, kuru tu šobrīd turi rokās, ir gandrīz piecpadsmit mana darba gadu rezultāts, strādājot par līderu konsultantu indivīdiem un organizācijām, starp kurām ir daudzas no 500 veiksmīgāko kompāniju saraksta – *Microsoft*, *GE*, *Nike*, *FedEx* un *IBM*, kā arī Jēlas universitāte, Amerikas Sarkanais krusts un Jauno prezidentu organizācija. Veids, kādā es izklāstīšu līderu mākslas sistēmu šajā grāmatā, ļaus tev piedzīvot satriecošus rezultātus karjerā un tavam uzņēmumam ļaus pacelties pavisam citā jauninājumū, sasniegumu un klientu uzticības līmenī. Tu piedzīvosi pozitīvas pārmaiņas arī savā personīgajā dzīvē un veidā, kā tu sevi atklāj pasaulei.

Lūdzu, ņem vērā, ka līderu mācības metode, kas atklāta šajā grāmatā, tiek pasniegta kā stāsts. Stāsta varonis Bleiks Deiviss un viņa neaizmirstamais padomdevējs Tomijs Flinns, kā arī četri neparastie skolotāji, kas transformēja viņa karjeru un dzīvi, visi ir izdomāti tēli – manas pārlieku aktīvās iztēles augļi. Taču uzticies tam, ka pati līderu mācības sistēma, kā

arī izklāstītie principi, līdzekļi un taktika, uz kuriem tā balstīta, ir ļoti reāli. Tie ir palīdzējuši simtiem un tūkstošiem cilvēku daudzās veiksmīgās pasaules organizācijās gūt uzvaras biznesā un būt līderiem savā nozarē.

Upuri saskata problēmas. Līderi piedāvā risinājumus. Mana patiesā vēlēšanās ir, lai „Līderis bez titula” sniegtu jums un jūsu kompānijai radikālus risinājumus, lai jūs varētu ātri un viegli sasniegt labāko, uz ko esat spējīgi šajā vētrainajā un nestabilajā laikā.

Robins Šarma

P.S. Lai stiprinātu un padziļinātu jūsu līdera pilnveidošanos, lasot „Līderis bez titula”, iesaku apmeklēt robinsharma.com, kur jūs atradīsiet pilnu palīgmateriālu kolekciju, kas ietver audiolēkcijas, Web lapas, iespēju dalīties pieredzē interneta vidē un citus līdzekļus, kas palīdzēs veidot izcilu komandu.

1. nodaļa

Tiesības būt līderim un gūt panākumus tev ir dotas no dzimšanas

Lai sasniegtu panākumus, kas pārsniedz jūsu sapņus un cerības, vispirms jāšak sapņot.

RALFS ČARELS

Personīgo sasniegumu piemērs ir pati lielākā dāvana, kuru cilvēks var pasniegt apkārtējiem.

EINS RANDS

Ikviens no mums ir dzimis ģēnijs. Diemžēl lielākā daļa no mums nomirst kā viduvējības. Es ceru, ka tevi tas nesarūgtina, ka šo nežēlīgo patiesību atklāju jau mūsu īsās tikšanās pašā sākumā. Bet man jābūt atklātam. Pastāstīšu arī to, ka esmu tikai vienkāršs puisis, kuram palaimējies iemācīties virkni neparastu noslēpumu, kuri man ir palīdzējuši būt ļoti veiksmīgam biznesā un dziļi piepildītam dzīvē.

Labā ziņa ir tā, ka esmu gatavs tajā visā dalīties ar tevi,

aicinot doties ar mani kādā aizraujošā piedzīvojumā. Tāpēc arī tu varēsi gūt sensacionālus panākumus un dzīvot no visas sirds jau no šodienas.

Ietekmīgā metode, kuru es tev atklāšu, tiks pasniegta maigi, neuzbāzīgi un ar patiesu iedrošinājumu. Mūsu kopīgais ceļojums būs pilns prieka un iedvesmas. Principi un līdzekļi, kurus tu atklāsi, automātiski tiks tavai karjerai uzplaukt, laimei lidot un vislabākajam tevī pilnībā atklāties. Bet vairāk par visu es apsolu, ka būšu atklāts. Aiz cieņas pret tevi.

Mans vārds ir Bleiks Deiviss. Kaut arī esmu dzimis Milvoki¹, gandrīz visu savu dzīvi esmu dzīvojis Ņujorkā. Un es joprojām mīlu šo vietu, tās cilvēkus. Un karstmaizītes uz ielām – tās ir vienkārši apburošas. Jā, ja jūs man jautātu, es teiktu, ka mīlu ēdienu – vienu no dzīves lielākajām baudām, līdzās interesantām sarunām, iecienītiem sporta veidiem un labām grāmatām. Lai vai kā, uz zemes nav labākas vietas kā Lielais Ābols². Man ne prātā nenāk jebkad pamest šo vietu.

Pirms stāstu par savādajiem, tomēr brīnišķīgajiem notikumiem, kas pārcēla mani no vietas, kur kādreiz atrados, uz vietu, kur vienmēr sapņoju nokļūt, atļaujiet man nedaudz pastāstīt par savu pagātņi. Mana māte bija vissirsnīgākais cilvēks, kādu man jebkad nācies sastapt. Mans tēvs savukārt bija visnoteiktākais cilvēks, kuru jebkad esmu pazinis. Viņi bija tie, kurus mēdz saukt par zemes sāli. Nē, viņi nebija ideāli... bet atrodiet man kādu, kurš tāds ir. Pats galvenais ir tas, ka viņi vienmēr darija pašu labāko, ko spēja. Un manā uztverē – la-

¹ Milvoki jeb Milvokī (Milwaukee) – pilsēta ASV, Viskonsinas štata lielākā pilsēta. – *Tulk.*

² Bieži lietota iesauka Ņujorkai. – *Tulk.*

bākais, ko tu spēj darīt, ir viss, ko tu spēj. Kad esi to paveicis, ej mājās un kārtīgi izgulies. Uztraukšanās par lietām, kuras tu nespēj ietekmēt, ir gandrīz kā slimība. Un lielākā daļa lietu, par kurām mēs tā raizējamies, patiesībā nekad nenotiek. Kā teicis Kurts Voneguts: „Īstās dzīves nepatikšanas ir tās, kuras nekad nav ienākušas tavā satrauktajā prātā, tās, kuras tevi pārsteidz nesagatavotu kādā laiskā otrdienas pēcpusdienā.”

Man patika, kā vecāki mani audzināja. Viņiem nekas daudz nepiederēja, tajā pašā laikā viņiem bija viss: viņiem bija pārliecība par savu nostāju, viņiem piemita lieliskas rakstura īpašības un veselīga pašcieņa. Es joprojām skumstu pēc viņiem, un nepaieš neviena diena, kad es viņus neatcerētos ar visdziļāko cieņu. Reizēm klusajos pārdomu brīžos es atskārstu, ka tos, kurus mīlam, mēs patiesībā visvairāk uztveram kā kaut ko pašsaprotamu. Līdz brīdim, kad mēs tos zaudējam. Tad mēs pavadām ilgus vientulības brīžus, lūdzot pēc iespējas kaut sekundi izturēties pret viņiem tā, kā viņi to būtu pelnījuši. Lūdzu, neļaujiet tāda veida nožēlai inficēt jūsu dzīvi. Tas notiek pārāk bieži, pārāk daudziem no mums. Ja jums vēl joprojām ir šī svētība, ka jums ir vecāki, mīliet un godājiet viņus. Un neatlieciet to uz rītdienu.

Bērnībā es biju labs bērns. „Sirds uz divām kājām”, kā vecmāmiņa mēdza mani raksturot. Es vienkārši nemācēju kādu sāpināt vai kaut ko izpostīt, tas nebija manā dabā. Skolā man klājās diezgan labi, es ļoti patiku meitenēm, un es labi spēlēju futbolu savā vidusskolas komandā. Bet viss izmainījās, kad zaudēju savus vecākus. Viņi tika nogalināti. Es zaudēju pamatu zem kājām. Es zaudēju jebkādu pašapziņu. Es nespēju koncentrēties. Es zaudēju interesi par dzīvi.

Savos agrīnajos divdesmit es mētājos no viena darba uz citu, reizēm dzīvojot tādā kā autopilotā. Es neko nejutu, un man viss bija vienalga. Es apdullināju sevi ar pārmērīgu televīzijas skatīšanos, ēšanu un bezjēdzīgām raizēm. Tas viss tikai tāpēc, lai nejustu sāpes, ko izjūt cilvēks, apzinoties, ka ir zaudējis savu potenciālu.

Tajā dzīves periodā darbs man bija vienīgi līdzeklis rēķinu apmaksāšanai, nevis veids, kā izteikt savas spējas. Es strādāju tikai tāpēc, lai aizpildītu laiku, nevis lai attīstītu un realizētu savas spējas. Nodarbinātība man bija tikai līdzeklis laika nošīšanai, nevis dārga izdevība spīdēt priekš citiem un izlietot laiku, lai veidotu labāku sabiedrību un tādējādi – arī labāku pasauli.

Visbeidzot es nolēmu iestāties armijā. Tas šķita pareizs solis, jo palīdzētu justies piederīgam un sakārtot savu dzīvi. Es tiku nosūtīts karā uz Irāku. Un, kaut arī armija ieviesa zināmu kārtību manā dzīvē, tā sniedza arī pieredzi, kas mani turpina vajāt vēl šodien. Es biju aculiecinieks tam, kā mani draugi, ar kuriem kopā biju trenēties, tiek nogalināti asiņainās kaujās. Es redzēju, kā brutāli tiek sakropļoti un savainoti zaldātiņi, kas bija vēl pavisam jauni zēni. Un es vēroju, kā izgaist vēl tas nelielais entuziasms, kas manī eksistēja, slīgstot duļķainā un bezcerīgā apziņā par to, kā ir pārvērtusies mana dzīve. Kaut arī no fiziskām traumām karā paglābos, es vienalga biju ievainots kareivis. Un, lai kur arī es ietu, man visur sekoja kaujas rēgi.

Piepeši kādā dienā bija laiks doties mājās. Tas notika tik negaidīti, ka jutos kā apreibis. Mani iesēdināja lidmašīnā, nogādāja mājās, un pēc dienas vai divām, izejot noteikto me-

dicīnas pārbaudi, man izsniedza dokumentus. Man izteica pateicību par dienestu, kuru esmu pildījis savai tautai, un novēlēja veiksmi. Saulainā rudens pēcpusdienā es izgāju pil-sētas ielās un nonācu pie biedējoša slēdziena: es atkal esmu pilnīgi viens.

Mana vissmagākā cīņa bija mēģinājums atrast savu vietu sabiedrībā, no kuras biju pilnīgi atsvešinājies. Naktīs nespēju gulēt. Manu prātu vajāja karā piedzīvotās murgainās ainas. No rītiem es stundām vērtījos pa gultu, mēģinot rast spēku, lai celtos un sāktu jaunu dienu. Mans ķermenis sāpēja. Es iz-jutu bailes bez jebkāda iemesla un nespēju saprasties gandrīz ne ar vienu citu, kā vienīgi saviem cīņas biedriem. Viss, kas mani kādreiz aizrāva, tagad likās nenožīmīgs un garlaicīgs. Manai dzīvei vairs nebija nekādas jēgas un mērķa. Dažreiz es vēlējos vienkārši nomirt.

Viena no labākajām dāvanām, kuru vecāki man devuši, bija mīlestība uz mācīšanos, īpaši caur grāmatām. Vienas vienīgas grāmatas ietvaros var atrasties informācija, kas spēj izmainīt visu tavu dzīvi. Nav daudz tādu tik noderīgu lietu kā spēku ieguldīšana sava prāta un erudīcijas izkopšanā. Nerimstoša mācīšanās ir viena no galvenajām stipras personības iezīmēm. Un spēja ilgstoši pašizglītoties ir viena no vislabākajām īpašībām, kas ļauj pārdzīvot grūtus laikus. Vislabākajiem cilvēkiem parasti pieder vislielākie grāmatu krājumi.

Un tā es sāku strādāt kādā grāmatveikalā *SoHo*³. Bet, pa-teicoties savai negatīvajai attieksmei un pilnīgi vienaldzīgajai uzvedībai, man diez ko labi neveicās. Mans menedžeris man bieži izteica nosodījumu, un es biju pilnīgi pārliecināts, ka

³ SoHo – rajons blakus Ņujorkai. – *Tulk.*

mani atļaidīs. Es absolūti nekoncentrējos, neiesaistījos kolektīvā un neveicu savus darba pienākumus pat ne viduvēji. Mani izglāba vienīgi mana mīlestība uz grāmatām. Kaut arī tie, kam piederēja veikals, nevarēja ciest manu zemo darba ētiku, tomēr pircējiem es patiku. Un tā mani no darba neatlaida, bet tikai par mata tiesu.

Un šeit sāksies kaut kas interesants. To, ko es piedzīvoju, es varu nosaukt tikai par brīnumu. Tad, kad es vismazāk gaidīju kaut ko labu, labais mani pārtvēra. Un tas pilnībā izmainīja spēles gaitu. Veikalā mani apciemoja visneparastākais svešinieks. Un tas, ko viņš man iemācīja mūsu pārlietu īsajā tikšanās laikā, pārsniedza jebkuras mana prāta uztveres robežas. Tas atklāja man pilnīgi citu veidu, kā strādāt, un arī pilnīgi citu veidu, kā dzīvot.

Un tagad – divdesmit deviņu gadu vecumā, kad mana dzīve ir pildīta ar prieku un sasniegumiem, par kādiem es nekad nebiju uzdrošinājies sapņot, – esmu sācis saprast, ka grūti laiki veido labākus cilvēkus. Ka grūtību vidū mīt iespējas. Ka ikviens no mums ir radīts, lai uzvarētu – gan biznesā, gan dzīvē.

Un tagad ir pienācis laiks jums pastāstīt, kas tad īsti notika.